خراسان روزنامه صبح ایران
شنبه ۱۷ تیر ۱۳۹۶ . ۱۳ شوال ۱۴۳۸ . شماره ۱۹۵۷۷

ردشدن شکایت شیخ زکزکی در دادگاه عالی فدرال نیجریه

دادگاه عالی فدرال نیجریه شکایتی را که توسط شیخ ابراهیم زکزکی دبیر کل جنبش اسلامی این کشور ارائه شده بود رد کرد. این دادگاه مدعی شد پرونده‌ای که توسط زکزکی در کادونا مطرح شده است شبیه پرونده‌ای است که پیش از این در منطقه ابوجا مطرح شده بود به همین علت این اقدام به معنای سوء استفاده از روند قضایی است. اما وکیل شیخ زکزکی اعلام کرد این دو شکایت کاملا موضوعات متفاوتی را ارائه می کنند. زکزکی همچنان در بند نیروهای امنیتی است.

یادداشت روز

جواد غیاثی
economic@khorasannews.com

درباره قرارداد توتال

هفته قبل قرارداد توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی، امضا شد؛ موضوعی که منشاء انبوهی از مباحث و مجادلات رسانه ای شد؛ برخی از دستاوردی بزرگ گفتند و برخی از بازگشت به چندین دهه قبل! اما نوشتن و قضاوت درباره آن آسان نیست چرا که در این قرارداد چندین موضوع پرحاشیه، جنجالی و بعضا مبهم یکجا جمع شده اند؛ ۱- توتال با ۲۰ سال سابقه پرفراز و نشیب در پارس جنوبی، ۲- فاز ۱۱ یا همان عروس هزار داماد پارس جنوبی با ۱۵ سال سابقه رفت و آمد بی نتیجه شرکت های مختلف فرانسوی، چینی و ایرانی ۳- IPC؛ اولین قرارداد از نسل جدید قرارداد های نفتی امضا شد ۴- برجام؛ اولین قرارداد بزرگ بعد از برجام امضا شد که برای جناح های سیاسی حساسیت بسیار دارد.

تجمع انبوه این مسائل و در هم آمیختگیِ دستاوردها و ملاحظات متنوع اقتصادی، سیاسی و تاریخی باعث شده است ارزیابی قرارداد کار ساده ای نباشد. مخصوصا آنکه نه متن قرارداد- که عدم انتشار آن ممکن است موجه باشد- و نه حتی یک فکت شیت موثق درباره قرارداد، تحلیل هزینه ها، تعهدات طرفین درباره مسائلی چون بازگشت تحریم ها و... در دست نیست. در این شرایط می توان برای تنویر نسبی موضوع، فقط درباره برخی مسائل مطروحه بحث کرد.

۱- مسئله قراردادهای نفتی؛ گامهایی به جلو برای میادین خاص

برخی از حواشی مطروحه درباره قرارداد فاز ۱۱ مربوط به ماهیت قراردادها بود؛ مسائلی که پیش از این نیز مطرح شده بود. برخی از بازگشت به عقب و تاراج منافع ملی گفتند. ریشه فنی این انتقادات به دوویژگی اساسی قراردادهای جدید یعنی طولانی مدت بودن قراردادها و حضور پیمانکار در مرحله تولید- که از سال ۱۳۵۳ ممنوع شده بود- و پرداخت پاداش به صورت Fee per barrel است که شائبه مشارکتی بودن روح قراردادها و منافات با قوانین را هم ایجاد کرده بود. البته این دوویژگی کمک قابل توجهی به تولید صیانتی و رفع مشکلات قراردادهای پیشین می کند. اکنون قصد تشریح مزایا و معایب قراردادها را نداریم- قبلا به مناسبت های مختلف درباره قراردادهای جدید بحث شده است- صرفا بیان این جمع بندی لازم است که ۱- در مورد مسائل حقوقی و انطباق با قانون، تایید مراجع رسمی کشور مثل هیئت انطباق قوانین مجلس را تاییدی بر انطباق مدل قراردادها می دانیم و تکرار مباحث در این رابطه جایز نیست. ۲- درباره مباحث فنی، قراردادهای جدید به خاطر جذابیتی که برای طرف خارجی ایجاد می کند، صرفا برای برخی میادین خاص- مشترک ها و میادین پیچیده از نظر فنی- قراردادی بهینه است. لذا استفاده از آن برای فاز ۱۱- که مشترک است- نمی تواند محل اشکال باشد در حالیکه همانطور که قبلا گفته شده است این قراردادهای برای منابع دیگر نفتی که استحصال از آن آسان است قطعا غیر قابل توجیه است.

۲- مسئله امضای محرمانگی؛ توضیحاتی شبیه توجیه

مسئله دیگری که مورد بحث بوده است، موضوع محرمانه ماندن قرارداد است. ما عدم انتشار عمومی قرارداد را غیر منطقی نمی دانیم چون می تواند به قدرت چانه زنی برای قراردادهای بعدی لطمه بزند اما اینکه هیچ مرکزی فراتر از وزارت نفت در جریان چنین قراردادی نباشد نمی تواند قانع کننده باشد. موضوعی که طبق آخرین اصلاحیه الگوی قراردادها و نحوه نظارت بر آن ضروری است. موضوعی که توضیح مناسبی درباره آن ارائه نشده است. مدیرعامل شرکت ملی نفت، در اظهاراتی عجیب گفته است که این الزام مربوط به قرارداد با توتال نیست و برای قراردادهای آتی است! این در حالی است که قرارداد فاز ۱۱ بر اساس مدل جدید قراردادهای نفتی امضا شده است و آن الزام هم در جریان الگوی این قراردادها تصریح شده است. با این رفتار وزارت نفت، نگرانی ها در خصوص رعایت آخرین الزامات تصریح شده در آخرین اصلاحیه قراردادها و مطالبات مقام معظم رهبری در تنظیم قراردادها و نحوه نظارت بر آنها هم افزایش می یابد. اطلاعاتی در این رابطه در دست نیست اما ضروری است که اولا وزارت نفت مسئولانه در این رابطه رفتار کند و مجلس هم به سرعت متن قرارداد را بررسی کند تا حداکثر منافع ملی حاصل شود.

۳- سابقه توتال؛ سیاه و سپید چشم آبی ها

از نوع قراردادها و اهمیت توسعه فاز ۱۱ که بگذریم، مباحث بسیاری درباره این موضوع مطرح می شود که چرا توتال؟ آیا شرکت خوش سابقه تری حاضر نبود این میدان را توسعه دهد؟ واقعیت این است که توتال گذشته پرفراز و نشیبی در ایران دارد. این کشور ۲۰ سال قبل و درست زمانی که تحریم های داماتو در آمریکا علیه صنعت نفت ایران تصویب شده بود به ایران آمد تا رفت و آمدها و لابی های سناتور داماتو برای اشاعه این تحریم ها به خارج از آمریکا شکست بخورد. علاوه بر آن این شرکت صاحب تجربه قابل توجه در توسعه طرفین ایرانی و قطری پارس جنوبی است. اما تاریخِ چشم آبی ها در ایران روی دیگری هم دارد؛ مسئله پرداخت رشوه توسط این شرکت به مقامات ایرانی در جریان پروژه های مختلف مثل فاز ۲ و ۳ پارس جنوبی و میادین سیری آ و ای توسط مراجع رسمی- مثل وزارت دادگستری آمریکا- رسما اعلام شده است و جزئیات آن در وبگاه این مرجع قابل دسترسی است. علاوه بر آن عملکرد توتال در توسعه میادین سیری انتقادات جدی در برداشته است اگر چه توسعه فاز ۲ و ۳ از نظر فنی و زمانی، فارغ از برخی ابهامات اثبات نشده راجع به نحوه برداشت از لایه های مختلف میدان، قابل قبول بوده است. نقطه سیاه دیگر این شرکت ها کردن توسعه همین فاز ۱۱ در ابتدای دهه ۸۰ و معلق کردن ۱۶ ساله توسعه آن است. حالا توتال با این کارنامه مملو از سیاه و سپیدی ها دوباره راهی ایران شده است و دوباره امکان ایجاد شکاف بین اروپا و آمریکا در موضوع تحریم ایران را ایجاد کرده است. اگر چه برخی نظام تحریمی فعلی را متفاوت با ۲۰ سال قبل می دانند اما واکنش برخی بدخواهان ایران به قرارداد اخیر نشان می دهد که این صف شکنی توتال بی تاثیر نبوده است.

■ درباره گذشته و رنج هایی که می بریم

در این شرایط قضاوت درباره اینکه پذیرفتن توتال با این سوابق کار درستی بود یا نه کار آسانی نیست. اصلا ما در محل قضاوت هم نیستیم. اینجاست که باید از موضوع قرارداد اخیر فاصله بگیریم و کمی روندها و رفتارهای بلندمدتمان را مرور کنیم. وزارت محترم نفت در محل سوال است که ۲۰ سال قراردادهای بیع متقابل را اجرایی کرد و با وجود اما و اگرهای مختلف، هنوز یک گزارش عملکرد آنها را منتشر نکرده است. جالب است که قراردادهای جدید برای رفع اشکالات بیع متقابل طراحی شد اما یک ارزیابی جامع از آن قراردادها و از جمله عملکرد توتال در پروژه های مختلف در اختیار افکار عمومی قرار نداده است. قوه محترم قضائیه محل سوال است که با وجود قبول اتهام پرداخت رشوه به مقامات ایرانی توسط توتال و مصالحه با دادگاه، مردم ما هنوز دریافت کننده رشوه و مجازات او را ندیده و نشناخته اند. مجلس محترم و کمیسیون انرژی محل سوال است که با وجود مطالبات بسیار، یک گزارش عملکرد از گذشته وزارت نفت طلب نکرده است. هر چند بحث درباره گذشته نباید به این معنی باشد که در گذشته متوقف شویم چرا که اکنون در فرایند اجرایی شدن قراردادها باید رو به جلو حرکت کرد و نباید هر گونه بررسی گذشته به توقف فرایند توسعه صنعت نفت منجر شود.

■ درباره آینده و درس هایی که پیش روست

علاوه بر این مسائل دیگری چون نحوه سهم بری طرفین و علت عدم برگزاری مناقصه هم مطرح است. درباره سهم بری، اگر چه قراردادها برای خارجی ها جذاب است اما سهم بری طرف مقابل غیر معمول و غیر عادلانه نیست (برای جزئیات بیشتر به گزارش صفحه ۷ امروز مراجعه کنید). درباره علت عدم برگزاری مناقصه هم اگر چه، وزارت نفت اجازه واگذاری میادین مشترک بدون مناقصه را دارد اما وارد کردن توتال به فرآیند رقابت می توانست هم منافع ملی را بهتر تضمین کند، هم فرصتِ فرصت طلبی را بگیرد و هم رویه ای مثبت برای آینده ایجاد کند.

واقعیت این است که اگر چه قرارداد با توتال در این مقطع زمانی و در شرایط سیاسی خاص، گامی به جلو است اما نباید باعث ایجاد یک رویه غلط جهت سهم خواهی شرکتها شود. برگزاری مناقصه، ایجاد رقابت و نشان دادن این موضوع که دست ایران برای توسعه میادین نفتی اش بسته نیست می تواند پیام مهمی به شرکتهای مختلف- مثل هندی ها در جریان واگذاری فرزاد ب- مخابره کند که ایران اگر چه بعد از ۱۵ سال دوباره فاز ۱۱ را به توتال، آن هم بدون مناقصه، واگذار کرد، اما همیشه اینگونه نخواهد بود.

برای آینده و تضمین منافع ملی، اطلاع رسانی دقیق تر، توضیح به افکار عمومی درباره مفاد قرارداد، مخصوصا اصلاحات نظارتی اخیر نیز لازم است تا حاشیه های بی مورد شکل نگیرد. ای کاش موضوعات معطل مانده تاریخی، مثل ارائه گزارش از اجرای قراردادهای بیع متقابل، پرونده های فساد سالهای دور و نحوه نظارت مجلس روشن شود تا زمینه برای ارائه تصویری واقع بینانه به مردم فراهم شود. اگر چه امروز برای ارزیابی قرارداد سال ۷۶ توتال- و تمام قراردادهای ۲۰ ساله بیع متقابل- با معماهای بسیار رو به رو هستیم اما امید هست که با ارائه یک گزارش منسجم از اجرای قرارداد اخیر- و تمام قراردادهای جدید- و ثبت فعالیت ها در تاریخ، در سال ۱۴۰۶ با این مشکلات مواجه نباشیم.

در مجموع می توان گفت قرارداد توتال آنگونه که برخی می گویند نیست و با اصلاحاتی که در الگوی قراردادها صورت گرفته است و با توجه به اینکه این قرارداد مربوط به میدان گازی مشترک است و بهره برداری کامل از آن همراه با پروژه ازدیاد برداشت و فشارافزایی از نظر تکنولوژی توسط شرکت های ایرانی هنوز سخت است، قراردادی نیست که بتوان آن را رد کرد اما واقعیت این است که تا اطلاعات دقیقی از جزئیات دقیق آن وجود نداشته باشد نمی توان، با اطمینان نیز مهر تایید به آن زد، لذا ضرورت دارد نهادی نظارتی فراتر از وزارت نفت تشکیل شود تا هم جزئیات قرارداد و مخصوصا درست اجرایی شدن آن را نظارت کند.

پیکر سردار شهید «ابوالفضل رفیعی» پس از ۳۴ سال شناسایی شد

سردار خراسانی رخ نشان داد

عبدالهی- «شما که می دانید من کجا هستم و جایم چطور است، پس چرا گریه می کنید و ناراحت هستید؟»، آری درست می گفتی، همه می دانستیم و می دانیم که جایت در آسمان هاست و با خوبان همنشین هستی، اما چگونه می شد بر جاوید الاثر بودن پیکرت اشک نریخت و برای حسرت در آغوش گرفتن مزارت ناراحت نبود. آن چه در رویای شبانه به خانواده ات گفته بودی برایمان تسلی بخش روح بود و آرامش جان اما دروغ است اگر که بگوییم آرزوی بازگشت پیکرت را نداشتیم و حسرت نشستن در کنار مزارت بر دلمان نمانده بود. حالا اما پس از ۳۴ سال .... نمی دانستیم که پیکر مطهرت همین نزدیکی ها ست و چند سالی است عطر تودر همین حوالی پیچیده است. سال ها جاوید الاثر بودی و چشمان مادرت به راه، که شاید روزی نشانی از تو را برایشان هدیه آورند و بگویند «این هم نشانی از ابوفاضل»... آری، بچه های جبهه ابوفاضل صدامی کردند سردار شهید «ابوالفضل رفیعی» را، معاون لشکر ۵ نصر و فرمانده تیپ امام صادق(ع). نصیبش شهادت در جزیره مجنون بود، اسفندماه سال ۶۲ در عملیات خیبر، و تقدیرش جاوید الاثر بودن تا امروزی که بیاید و پس از ۳۴ سال، پایان دهد به چشم انتظاری ها. آری، پیکر سردار شهید «ابوالفضل رفیعی» شناسایی شد. او در سال ۱۳۳۴ در روستای سیج مشهد دیده به جهان گشود و تحت سرپرستی مادرش رشد یافت. مسیر زندگی اش را دفاع از وطن، اسلام و انقلاب انتخاب کرد و صداقت و پاکی او را چیزی جز شهادت، اجر و پاداش نبود. بر اساس اعلام ستاد بزرگداشت شهید رفیعی، با شناسایی پیکر مطهر آن شهید بزرگوار، مراسمی با حضور مردم شهیدپرور مشهد، فرماندهان ارشد نظامی و انتظامی و مسئولان عالی رتبه برگزار خواهد شد که اطلاعات مربوط به زمان و محل برگزاری این مراسم متعاقبا اعلام می شود.

جریمه ۲۲۰ هزار تومانی در انتظار متخلفان عبور از خط ایست و چراغ قرمز

رئیس مرکز اطلاع رسانی پلیس راهنمایی و رانندگی تهران بزرگ با بیان اینکه عبور از چراغ زرد ممنوع است، مگر اینکه خودرو وارد تقاطع شده باشد از جریمه ۲۰ هزار تومانی عبور از گذرگاه عابر پیاده و ۲۰۰ هزار تومانی عبور از چراغ قرمز خبر داد.

حرف مردم

ستون «حرف مردم» انعکاس دهنده صادق حرف های شماست.

تلفن: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱ پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹ تلگرام: ۰۹۰۳۳۳۳۷۰۱۰ نمابر: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۲۹

• طبق آمار اخیر سالانه ۱۰ درصد به بیابان های کشور افزوده می شود. بنابراین در پایان سال ۹۷ می توان گفت تمام کشور به بیابان و برهوتی کامل تبدیل خواهد شد!

• چه بر سر هنرمندان آمده است؟! نمی توانیم با خانواده پا به سینما بگذاریم! جمع کنید این فیلم ها را!

• لطفا پیگیر کار پرسنل قراردادی ادارات از مسئولان محترم سازمان مدیریت و برنامه ریزی باشید. با داشتن سوابق بالای ۱۵ تا ۲۳ سال همچنان قراردادی هستیم. ضمن پیگیری های مجدد و شرکت در آزمون ها هیچ گونه تصمیم گیری در این زمینه نشده است. خواهشمندیم مسئولان مجدانه پیگیر این مسئله باشند.

• این قدر مسئولان مصرف برق و آب را به رخ مردم نکشند چون خودتان بهتر از همه می دانید که کدام طبقه از مردم با داشتن کنتورهای آن چنانی و استخر و اسپیلت و... چه مصرفی دارند! حقوق بگیران بیشتر صرفه جویی می کنند.

• کارشناسان و خبره ها بگویند آیا این درست است که در بعضی مراکز پمپ بنزین هواقاطی دارند؟ چون با کِ خودروام با کیلومترهای متفاوت تمام می شود.

• برخی آقایان اطلاع دارند در زیر مجموعه ها یشان چه اتفاقاتی رقم می خورد؟

• آخر عاقبت ما مستاجران با گرانی بی حد چیست؟ رحم کنید مسئولان!

• در «بزن بهادرهای دوست داشتنی» به اشتباه جای «جکی چان» نوشتید «بروس لی»

• حقوق معلم فوق لیسانس دو میلیون واندی، حقوق ماهیانه دکتر در شهرستان ۳۰۰ میلیون تومان. این درسته؟

• مگر کشور با بحران بی آبی مواجه نیست؟ پس چرا به این کاج های بی ثمر که البته موجب ایجاد آلرژی مردم نیز هست باید آب داد؟

• در خبرها صحبت از بررسی و سپس احتمال لغو دیر هنگام سفر حج واجب در مجلس شده بود! این کار خود باعث وارد شدن شوک و استرسی دیگر در کنار همه مشکلات و ضد و نقیض گویی ها در خصوص رفتن و نرفتن به این سفر الهی می شود. چه خوب بود این دغدغه و کار با دقت و درایت هر چه بیشتر قبل از همه کارهای صورت گرفته و همان ابتدا انجام می شد.

• برای دندان حدود ۴۰۰ هزار تومان پول دادم. دریغ از ارزش دفترچه تامین اجتماعی! ۲۲ ساله حق بیمه میدم هیچ خدمات خوبی نداره فقط در حد دندان کشیدن آن هم با منت و وقت گذاشتن زیاد. باعث خجالت برای تامین اجتماعی است! لطفا پیگیری کنید.

• اکثر پزشکان متخصص طب سنتی از وزیر بهداشت آقای روحانی ناراضی هستند؛ به این علت که به ایشان مجوز مطب نمی دهند! متاسفانه عده ای از آن ها به خاطر این مسئله در حال مهاجرت از کشور هستند.

• شرکت توانیر به مردم هشدار خاموشی داده است در حالی که بسیاری از خانواده ها در نواحی اقلیمی معتدل نه تنها اسپیلت بلکه کولر آبی هم ندارند و از پنکه استفاده می کنند. حال چرا این خانواده ها باید با توان مصرف برق اسپیلت داران را پس بدهند و دچار مشکل خاموشی شوند؟

• مردمی که با آن کلاهبردار پژوسوار برخورد می کنن همان لحظه بیایند به پلیس اطلاع دهند یا به یک ترفندی او را به اداره پلیس بکشانند. چرا از کنار این مسئله راحت عبور می کنند؟ هر فردی جلوی کار خلاف را بگیرد مطمئنا ضرر نخواهد کرد.

• چه خوب است روز ۲۸ خرداد در تقویم ملی کشورمان روز فناوری موشکی نام گذاری شود؟

• خراسان قدیم صفحه خوب و جالبی است. لطفا ادامه پیدا کند.

• چند روزی است که روزنامه خراسان در منطقه طلاب از ساعت ۱۲ به بعد بسیار کمیاب می شود به خصوص ۳۰ متری طلاب امروز چهار تا باجه روزنامه فروشی رفتم گفتند تمام شده.

• تخریب و اتهام زنی و دروغ بزرگ ترین معضلات اخلاقی در یک جامعه است که متاسفانه برخی مسئولان ما را در برگرفته بعد انتظار اصلاح جامعه را دارند!

• اداره بهداشت بعداز جمع کردن قلیان باید تنباکوی صنعتی و شیمیایی را هم جمع کند چون مضر است. همچنین با قاچاقچیان جدی برخورد کند و با کسی تعارف نداشته باشد!

• یکی به فکر شهرک صنعتی باشه. ما کارگرهای بدبخت بیکاریم. همه شغل ها خوابیده اگر مسئولان نجنبند همه جا تبدیل به بیابان برهوت می شود.